

Што робити

в випаді кризи або озброєного конфлікту

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Одділіня раджіня крізових сітуацій
Міністерство внутра Словацької републіки

Телефонны чісла

Научце ся давати першу поміч. Вашы знаня можуть захраніти жывоты. Кедь сьце на місці, де ся стала гаварія або інше нещастя першый, заклічце подля potrzeby ниже уведжены чісла:

112

Обща лінка першой помочі в цілій Европі, котра є доступна неперерывно і є можливе послати на ню ай есемес-справу із жадостёв о поміч.

150

Гасічі

155

Швыдка медыцынска поміч

158

Поліція

159

Місцьска поліція

18 300

Горьска захранна служба

Обсяг

Зістаньте прыготовлены: крiзовый план в пунктах	4
Увод	6
Як ся прыготовіти на крiзовы сітуаціі?	9
Прыготовте себе і свое бываня/обыстя	10
Як збачу, же ся штось діє?	14
Спiсок того, што мати дома прыготовлене	16
Што робіти в часі варовного сігналу?	18
Як ся прыготовіти на можну евакуацію?	19
Як поступовати в прыпаді єднотливых мiморядных удалостей	22

Крізовий план в пунктах

1 Будьте у покою і поступуйте подля інструкцій:

- ✓ Слухайте офіціальны варовны сігналы і інструкції од урядів, Не підлігайте паніці і зуфалству

2 Забезпечте основны потреби:

- ✓ **Вода:** Приготовте сі 3–5 літрів питной воды на особу денно; в припадї потреби воду переварьте.
- ✓ **Страва:** Забезпечте тырвалы potravины, котры ся дадут скоро приправити без електрикы.
- ✓ **Лікы:** Приготовте сі домашню лекарнічку і засобу невыгнутных ліків.

3 Утримуйте тепло і безпечность:

- ✓ **Облечте ся у верствах і вывжывайте алтернатівны здрої выкурёваня** (напр. кахлі, кырб, свічки).
- ✓ Зыйдїйте ся з родинов на безпечнім місті і забезпечте свое обыстя (позамыкайте облакы і двері, припадно їх утіснитє).

4 Комунікація

- ✓ **Слідуйте актуалны інформації** через телевизію, розглас, интернет і містны інформачны каналы.
- ✓ **Уртимуйте контакт з фамілієв** і сусідами і овіряйте сі коректность приятых інформацій.

5 Приготовте сі евакучний план:

- ✓ **Спознайте евакучны трасы** і встановте міста, де ся стрітите з близькыма.
- ✓ **Приготовте сі евакучну батожыну** з найважнішыма річами (особны документи, грошы, лікы, potravины, облечіня).

6 Помагайте остатнім:

- ✓ **Сконтролюйте**, ці суть вашы близькы і сусідове в безпечу.
- ✓ **Поможте сі взаємні і підпорьте ся** при рішаню крізовых сітуацій.

Тота брожура служить як інформачный материал на зліпшіня приправлености жытельства в часї крїзы або озброєного конфлікту.

Індивідуалны потреби жытелїв можуть быти одлишны в завіслости од того, ці чоловік жыє в місті або на селї, ці жыє в домі або в біті.

Інформації в тій брожурї ся поважають за общї інштрукції.

В припадї нужды вывживайте тоты, котры суть в данім моментї найбезпечнішы про вас і вашу околицю. Крїзова ситуація може вести к тому, же сполочность не буде фунґовати так, як сьме звыкнуты. Кліматічны зміны суть на прїчинї того, же заплавы ці лісны пожары бывають все частішым явом. Інциденты у світі можуть мати за наслідок недостаток або випадок дакотрых товарів і служб. Нарушіня важных інформачных сістем може мати вплив на додаваня енерґій і доступность здравотной старостливости.

В куртім часї ся ваш каждоденный живот може стати проблематічным:

- ✓ в skleпах може быти недостаток потравин, ліків, здравотницького материалу ці іншых продуктів,
- ✓ приправа і ускладнёваня потравин буде компліковане,
- ✓ не будете мочі натанковати до авто паливо,
- ✓ настануть выпадкы/одставкы воды, тепла і електрикы, перестануть фунґовати банковы службы а выбер з банкоматів не буде можный,
- ✓ настануть выпадкы мобільной сіти ай інтернету,
- ✓ верейный транспорт буде одставлений, дороги будуть заперты.

Як ся приготувити на крізы

Села координують забезпечіння фунгюваня невыгнутных служб, а то ай в припадї сполоченьской нужды. Належать ту такы службы як засоблєваня питнов водов, координація здравотників, поліції ці Гасічского і захранного збору, старостливість о старшых людей і людей здравотно зневыгоднєных і под.

Але ай вы, як сукромна особа і обчан несете одповідность сам за себе. Своєв приправленостєв можете приспїти к ефективнішому пережыттю кріз. Справна приправа вам дає можность вырівнати ся з крізами без огляду на то, што їх способило. В припадї мїморядной удалости буде дана перша помїч в першїм рядї тым, котры тоту помїч потребуьют найвеце, а прото часть жытельства мусить быти приготовлена вырівнати ся даякый час з крізовов ситуацієв сама.

Чїм лїпше сьте приготовлены, тым бївшу можность будете мати на то, жебы сьте могли помочи остатнїм, котры не мають еднакы способности або можности.

Найважнїше є, абы сьте мали воду, їдло, тепло, лікы і жебы сьте были способны здобыти інформації од прислушных урядів і медій. Мусите таксамо быти способный надвзати і утримовати контакт з родинов.

страва

вода

лікы

тепло

прислушны
орґаны

контакт
з родинов

Приготуйте себе і своє об'єстя

Приготуйте ся, абы сьте не мусили вшытко забезпечовати нараз, кедь ся стане дашто важне.

При приправі на крізовы сітуації думайте **на пять ключовых областей**, котрымасуть: **вода, страва, тепло, лікы і комунікація**.

Вашы потреби ся будуть одлишовати в завіслости од того, де жыєте, тіпу крізовой сітуації як ай од ваших можностей і потреб.

Вода

Чіста вода є невыгнута:

- ✓ приготуйте сі 3 – 5 літрів питной воды на особу і день,
- ✓ майте на памяти воду ай про звірята,
- ✓ далшу питну воду складуйте в добрі вычищених бляшанках, фляшках, каністрах або іншых надобах так, абы сьте были приготовлены на припадну одставку,
- ✓ воду складуйте на тмавім і холоднім місті,
- ✓ кедь не сьте істый якостёв воды – переварьте ей, зморозьте воду в PET фляшках – мож їх вывжыти як студены обклады, або ай як екстра питну воду. Фляшкы не наповнюйте цілком до верьха, **при заморожію можуть праскнуты**.

Не забывайте на гігієну. Добрі є мати план, як рішати навщіву туалеты про припад, же бы дакілько днів не текла вода з доводу ей одставки, або з іншого доводу.

Страва

Є важне мати дома їдло на выше, котре має достаток калорій. В часі wypadку електрикы або пліну не будете мочі варити, протом сі выберьте їдла, котры ся дадут приготувити наскоро і мож їх складовати при звычайній ізбовій теплоті. Із кемпінговым варічом, грілом, дрывами і швабликами сі можеме помочі при варію, кедь настане выпадок електрикы ці пліну. Майте на памяти:

- ✓ найперше спотребуйте потравины з леднічкы (абы ся в припаді выпадку електрикы не попустили),
- ✓ збыточні не отворяйте морознічку,
- ✓ дакотры потравины мож ускладнити в зимі вонка, але треба їх хранити перед потятами і іншыми звірятами,
- ✓ не забывайте ай на страву про вашы звірята.

Тепло

Про ліпше пережытя крізовых сітуацій є невыгнута зістати в теплі. З уведженого доводу треба мати план як себе і своїх близькых утримовати в теплі ай в припаді выпадку електрикы ці пліну:

- ✓ облечте ся у верствах
- ✓ зыйдийте ся у єдній містности,
- ✓ утіснийте облакы, двері і прикрыйте підлогу,
- ✓ вывжывайте алтернатівны здрої выкурёваня, напр. кахлі на дрыва, кырб або свічкы.

Дбайте на безпечность:

- ✓ задумайте ся над різіком пожару,
- ✓ будьте опатерный при маніпуляції з паливом і отвореным огнём в інтерьєрі – стримуйте ся далеко од матеріалів, котры бы могли легко горіти,
- ✓ перед спанём загасьте вшыткы свічкы і алтернатівны здрої выкурёваня,
- ✓ містность регуларно віртайте, абы ся до нёй дістав кіслік.

Домашні звірята

- ✓ Кормиво, мискы, охрана на пысок, ланцок, транспортный бокс, ветеринарный превказ.

Ліки і zdravotницькы помічники

Приготовте сі малу домашню лекарнічку, абы сьте были способны дати поміч припадным зраненым, майте засобу ліків, котры реґуларно вживаєте і основны ліки (на горячку, на болість...).

Не робте сі великы засобы ліків і слідујте датум експірації. Ліки все тримайте мімо досягу дітей.

Приступ к офіціалным інформаціям, комунікація

В кризовых ситуаціях є шпеціално важне, абы сьте мали приступ к інформаціям на **офіціалных комунікачных каналах**, ці посередництвом телевізії, радія, містного розгласу припадно інтернету. **Мусите быти способный збачіти, што ся діє, як поступовати і што роблять штатны орґаны і захранны зложкы інтеґрованої захранны системи. Не забувайте інформації овірєвати.** Таксамо є важне знати сконтактовати ся із своіма близкыма ці приятелями і в припадї потреби быти схопный контактовати захранны зложкы.

Як комуніковати з дітми?

- ✓ Говорьте просто, спокійно, одповідно віку дітини з котров комунікуете.
- ✓ Успокойте їх, же в даній ситуації не зістануть самы.
- ✓ Повзбудьте їх, абы ся не бояли дати наяво свої чутя і высловили вопросы.

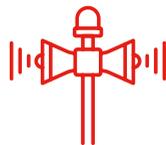
ПОЗОР

на неправдивы інформації!

Крізовы ситуації суть ідеалным часом на шырїня неправдивых інформацій ці уже із цілём розшырєваня панікы або пропаґанды. Якраз прото є в часї кризовых ситуацій барз важне, абы сьте были способны здобывати релевантны інформації **лем з перевіреных і офіціалных здроїв**. Слідујте штатны комунікачны каналы як **телевізія, розглас і офіціалны владны вебкы сторінкы**, абы сьте мали точны і актуалны інформації.

Як збачу же ся дашто діє

Система скорого варованя є невыгнутым настроєм на охрану обчанів перед грозбами якими суть напр. живелны погромы, промысловы гаварії або іншы міморядны удалости ці атаки летадел в часі войны і под.

Посередництвом варовных сігналів сірен і доповненій устній інформації дістають жытелі вчасны і зрозумілы інформації о небезпеченстві. Вчасне варованя жытелів ся реалізує главні посередництвом выстражных тонів, котры суть доповнены говоренов інформацієв (найперше зазвучить сірена, позад котрой наслідуює словна доповнююча інформація як напр. „ПОЗОР, ХЕМІЧНЕ ОГРОЖІНЯ!“, „ПОЗОР, ВЗДУШНЫЙ ПОПЛАХ!“, „ПОЗОР, КОНЕЦЬ ОГРОЖІНЯ!“).

Заєдно є потребне слідовати громадны інформачны каналы (штатна телевизія, розглас, телевизія, голошіня з обецного/міського розгласу).

Актуалне покриття выстражным сігналом електронічных сірен наросло з 58 % на 85 % на тырвало заставляній теріторії вдяка тому, же Міністерство внутра Словацькой републікы розшырило і змодернізовало сіть сірен з підпоров фондів Европской унії (1088 новых сірен у 720 селах і містах). Тото розшырєваня продовжує дале. Словенсько так належить в области покриття сігналом меджі передні штаты.

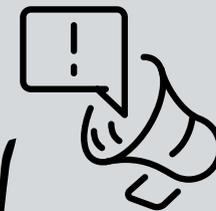

Варовны сігналы

Каждый сігнал має шпеціфічний звук і тырваня, котры сігналізують конкретный тіп грозьбы:

- ✓ обще огрожія – двойминутый колысавый тон сірен при огрожію або при взнику міморядной удалости, як ай можности розшырїня наслідків міморядной удалости,
- ✓ огрожія водов – шістьминутый неперерывный тон сірен при огрожію ніщівыма учінками воды,
- ✓ конець оогрожія або конець учінку наслідків міморядной удалости – двойминутый неперерывный тон сірен без повторєваня, котрый є наслідно доповнений говоренов інформацієв посередництвом громадных інформачных каналів,
- ✓ проба сірен – сірены ся регуларно пробують справила другу пятніцю в місяцю о 12:00 год. Пробы сірен суть ознамлены посередництвом розгласового і телевизного высыланя, TASR і іншых інформачных каналів, абы не доходило к паніці,
- ✓ колысавым тоном сірен в тырваню 2 минуты ся почас войнового ставу і в часі войны выголошує ай огрожія в припадї можлиого летаделового/вздушного нападжіня теіторії штату.

Знаєте звуки сірен?

Обще огрожія

2 минут. колысавый тон

Огрожія водов

6 минут. неперерывный тон

Конець огрожія

2 минут. неперерывный тон

Проба сірен

2 минут. неперерывный тон

Рекомендований список того, што мати дома збалене

Страва і вода

- ✓ тырванливы потравины: зерно, церааліі, тїстовины, ріжа, кускус, інстантна бандуркова каша, сушене молоко, тортілы, сухарі, сушенкы, сіль і поперь,
- ✓ зеленина: бандуркы, морков, капуста,
- ✓ конзервы: парадічкы (порізаны, претлак), зеленина, овочина і готовы їдла,
- ✓ потравины з высокым обсягом білковин: сушене або конзервоване мясо і рыбы, ціцер, фасоля, шошовіця, сыр в тубі,
- ✓ потравины з высокым обсягом туку: олій, песто, сушены парадічкы в олію, арашідове масло, оріхы і насія,
- ✓ потравины на звышнія енергії: овоцный пудінг, джем, чоколада, мед, протеіновы тічінкы і сушена овочина,
- ✓ напої: вода/мінералка, кава, чай, горяча чоколада, джус або молоко (тырванливе, соёве),
- ✓ їдло про діти: каша, дойченьска выжыва, овесны влочки, дітьска выжыва,
- ✓ кормиво про звірята,
- ✓ фляшкы/бляшанкы з питнов водов, фляшкы/надобы з вершком або з когуриком на выпущаня обсягу.

Облечіня і прикрывкы, здрої тепла і світла

- ✓ тепле облечіня: вовняне/автдорове облечіня на каждый час,
- ✓ грубы штримфлі, шапкы, рукавіці, шалы,
- ✓ наградны боканчі (теплы, непромокавы),
- ✓ прикрывкы, каріматкы на спаня, ваку на спаня,
- ✓ свічкы, чаёвы свічкы,
- ✓ швабликы або запалёвач,
- ✓ алтернатівны здрої тепла невыжадуочі електрику, напр. пліновы або парафіновы оґрївачі,
- ✓ пец на деревянку і паливо,
- ✓ паливо в бандасці/каністрі (бензин, нафра),
- ✓ пристрой на гашіня,
- ✓ батерка, человка.

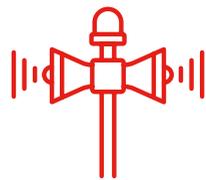
Комунікація

- ✓ радіо на батеркы набиваны соларнов енергіїв,
- ✓ наградны батеркы,
- ✓ мобільный телефон і набиты наградны батерії (powerbanky),
- ✓ набивачка,
- ✓ готовость в малых номіналных годнотах,
- ✓ документи і долежіты писомности,
- ✓ долежіты телефонны чїсла записаны на паперю,

Лікы, здравотны і гігієнічны потреби,

- ✓ лекарнічка і далшы потребны лікы (на предпис/вольнопродайны),
- ✓ носовчата, тоалетный папірь,
- ✓ вогкы сервіткы, дезінфекція рук,
- ✓ пеленкы і вложкы або тампоны на менштруацію,
- ✓ сачкы, мішкы до коша.

Што робити почас варовного сігналу

- ✓ **будьте в покою** – не підлігайте паніці і слухайте інструкції компетентных урядів,
- ✓ **слідуйте інформації і дотримуйте інструкції** – інформації і інструкції про обчанів звыкнуть быти высыланы через містны розгласы і через телевізне або розгласове высыланя,
- ✓ **выглядайте безпечный простор:**
 - при обцім огрожіню ся сховайте на безпечнім місті (напр. пивніця, заперта містность),
 - при огрожіню водов ся пересуньте на высше положены міста,
 - при огрожіню небезпечнов хемікалієв (або біологічнов зброєв) заприйте і утіснийте облакы, двері, вентиляції,
- ✓ **поможте остатнім** – сконтролюйте, ці суть вшыткы прислушници вашой родины в безпечу, поможте тым, котрым треба. Дбайте притім на властну безпечность.

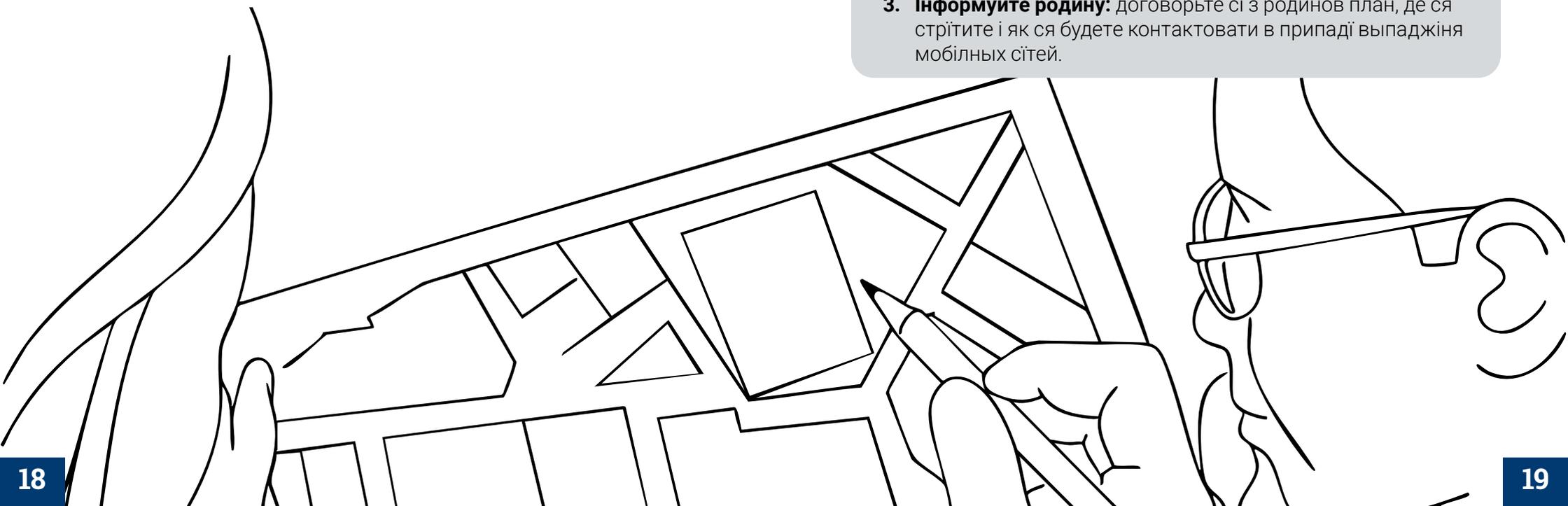
Як приправити можну евакуацію

Евакуація є опатріня на охрану жывота і здравя обчанів в припадї міморядных удалостей як суть поводні, віртовы бурі, промысловы гаварії або іншы. Акуратне реагованя в тых сітуаціях може захранити жывоты і здравя.

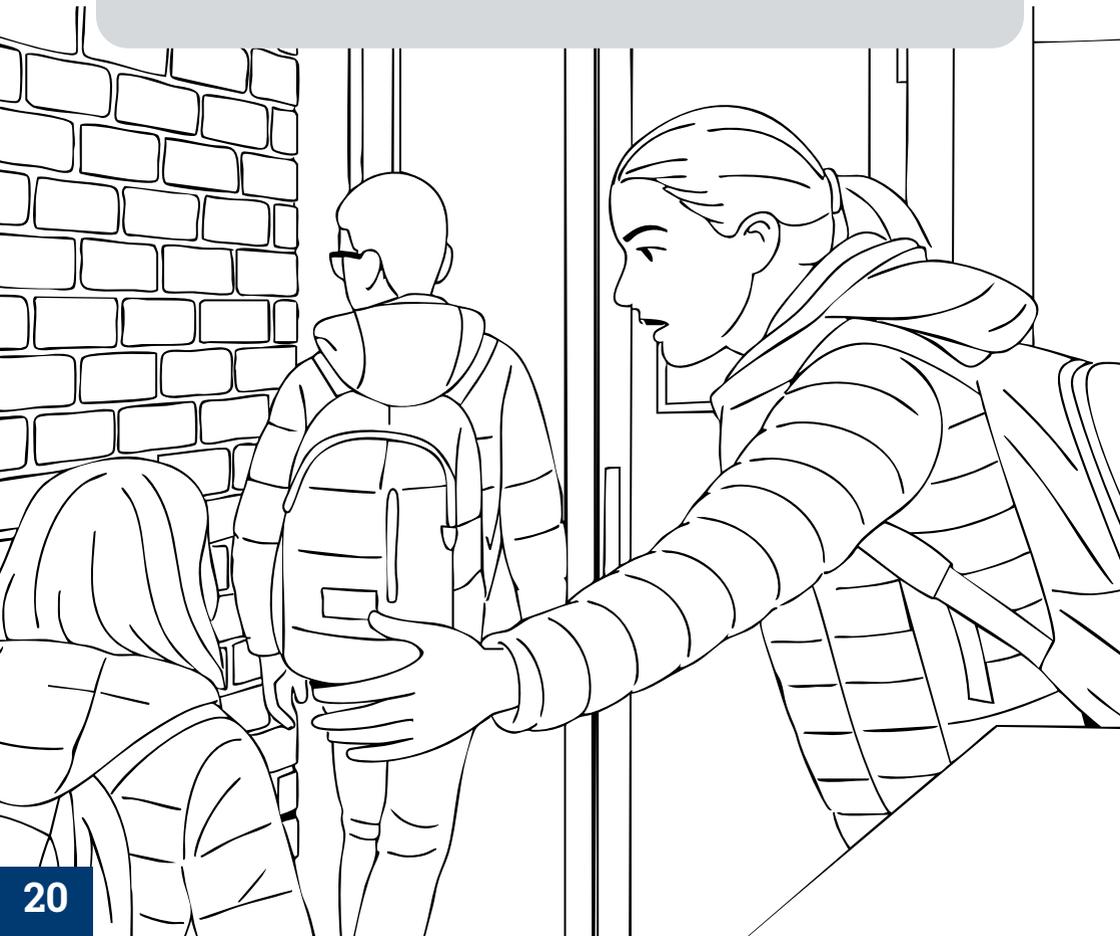
Перед евакуацієв

1. **Будьте готовы:** спознайте евакуачны трасы у вашім селі або місті, майте нарихтовану батожыну з найважнішыма річами.
2. **Слухайте інструкції:** слідуйте вебовы сторінкы прислушных містных урядів, телевізію, розглас ай интернет, жебы сьте мали актуалны інформації.
3. **Інформуйте родину:** договорьте сі з родинов план, де ся стрітите і як ся будете контактовати в припадї выпаджіня мобілных сітей.

Почас евакуації

- 1. Будьте у покою:** паніка не допоможе. Поможте дітём, сеніорам і особам із здравотным зневыгоднієм.
- 2. Забезпечте своє обистя:** выпнийте плін, воду, електрику, замкнийте двері і облакы, забезпечте подля можностей предмети історічної або умелецької ціны (при поводнііх треба вынести на штонайвысше місто).
- 3. Дотримуйте інструкції:** наслідуйте інструкції поліції, гасчів або компетентных орг'анів.
- 4. Не стримуйте ся:** одыйдйіте якнайскорше, але безпечно. Не підцінюйте ситуацію.
- 5. Поужывайте евакуачны трасы:** выгнийте ся небезпечным містам, як напр. затопленным областям або заваленым містам.

По евакуації

- 1. Регістрація:** по приході на безпечне місто ся зареґструйте у компетентных урядів.
- 2. Слідуйте інформації:** інструкції на навернутя домів дістанете аж по скончіню огрожія.
- 3. Помагайте остатнім:** кедь є то може, понукнийте поміч іншым евакуованым особам.
- 4. Перевірьте шкоды:** по навернутю домів сконтролюйте став хыжы (біту), зробіте фотодокументацію і контактуйте поістєвню, кедь є то потребне.

Евакуачна батожына

Возьмийте із собов батожыну, котрой вага в припаді орг'анізованой евакуації не сміє пересягнути:

- ✓ 25 кіла у дорослой osoby,
- ✓ 15 кіла у дітіны,
- ✓ 5 кіла приручной батожыны окрем батожыны подля попередніх двох пунктів.

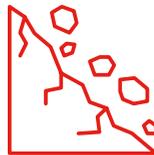
Што сі забалити

- ✓ особны документы (одфотографуйте сі до мобілу найважнішы документы – легітімація, картка поіщія і под.), грошы, платобны карты,
- ✓ лікы і невыгнутны здравотницькы помічники,
- ✓ основны potravины і питну воду на 2 аж 3 дні,
- ✓ предмети особной гігієны,
- ✓ лампу до кешені,
- ✓ прикрывку або вак на спаня,
- ✓ наградне спідне облечія (ґачі, треніркы, тілка...), наградне верхне облечія, наградну обув і непромокавый плащ,
- ✓ прибалити можете ай шперкы і меншы цінны предмети.

Як поступовати при розлічних сортах міморядных удалостей

Силны доджі і поводні

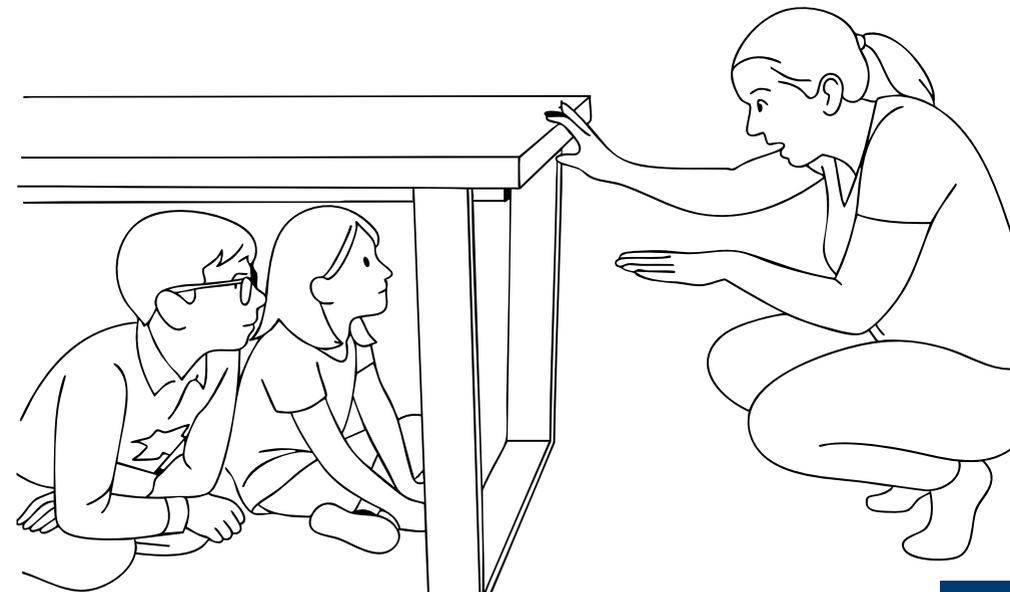
- ✓ заприйте вшыткы облакы і двері,
- ✓ слідујте прогнозу хвілі і справодајство,
- ✓ зліквідуйте матеріалы, котры можуть реаґовати з водов як їды, кіселіны ці жеравіны,
- ✓ выпнийте електрику, воду, плін,
- ✓ приготовте сі евакуачну батожыну,
- ✓ пересвідчте ся, ці вашы близкы і сусідове маюць вшыткы інформації і дайте їм потребну поміч, причім дбайте на властну безпечность,
- ✓ не путуйте через різіковы областы,
- ✓ не шоферујте через заплавлены областы, кедь не знаєте глукбу воды,
- ✓ скоро выступте з авта, котре заливаеть вода,
- ✓ в припадї, же маєте мало часу почас поводні, переруште такой вшыткы актївіты і їдьте на безпечне, вывышене місто,
- ✓ з безпечного міста зателефонуйте на чїсло 112,
- ✓ почекайте на далшы інштрукції.

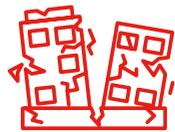
Зосувы землі, привалы багна

Найвекше різіко зосуву землі грозить при приваловых доджах, передовшыткым кедь є земля уже насякнута водов по довготырвалых доджах.

- ✓ **Будьте у покою і розважны, слідујте вшыткы зміны своєї околіці:**
 - незвычайны звукуы в близкосты (напр. праскаючі стромы і скалы),
 - наглы зміны вышкы гладї току,
 - видимы зміны поверьху землі.
- ✓ Слідујте справы в громаднім інформачнім транспорті.
- ✓ З безпечного міста зателефонуйте на чїсло 112.
- ✓ Почекайте на далшы інштрукції.
- ✓ Пересвідчте ся, ці вашы близкы і сусідове маюць вшыткы інформації і дайте їм потребну поміч, причім дбайте на властну безпечность.
- ✓ **Кедь ся находите водну в будові:**
 - стримуйте ся штонайдале од можлиого огрожїня і на найвысшїм штоку,
 - сховайте ся під певный бутор.
- ✓ **Кедь ся находите вонка**
 - пересуньте ся мімо трасы зосуву землі ці багна, найдийте найблизше вывышене місто мімо трасы зосуву землі ці багна,
 - кедь не є можлие втечі на безпечне місто, сховайте ся за векшы стромы або в найблизшїй, ці найстабільнїшїй будові.

Землетрясіння

- ✓ Кедь сьте водну в будові, зістаньте там, кедь сьте мімо будовы, зістаньте там – найвеце поранінь ся стає при панічных пересувах.
- ✓ Будьте в покою і розважны.
- ✓ Пересвідчте ся, ці вашы близкы і сусідове мають вшыткы інформації і дайте їм потребну поміч, причім дбайте на властну безпечность.
- ✓ В будові выглядайте вгодне місто, поставте ся к опорному муру або під рам дверей, але нігда не к облаку.
- ✓ Припадно ся схойайте під стіл або під низшый певный предмет.
- ✓ Не вступуйте до вытягу ани на сходы.
- ✓ Вонка ся стримуйте штонайдале од веджіня електрикы, од стромів, помників ітд.
- ✓ Не зіставайте у вузкых улічках, в невыгнутных припадах глядайте охрану під найблизшов бранов.
- ✓ Не поужывайте отворений огонь – грозить выбух і наслідный пожар.
- ✓ При язді в авті такой заставте на отворенім пространстві і не выступуйте почас тырваня трясіння землі.

Снігова каламіта

- ✓ Не пересувайте ся автом, бо можете запасти до снігу.
- ✓ Не блокуйте одгорнуту комунікацію, бо треба, жебы могли переходити захранны зложкы.
- ✓ Слідуйте прогнозу далшого розвоя хвілі на вебівій станці Словацького гідрометеорологічного уставу.
- ✓ Не паркуйте під стромами ани при нестабільных будовах.
- ✓ Забезпечте домашні звірята..

Низкы теплоты

- ✓ Не стримуйте ся барз довго на морозі, шпортовы активіты пересуньте до інтерьеру.
- ✓ Не дотуляйте ся намерзнутых кововых предметів голыма рукама.
- ✓ Регуларно сі кремуйте руки і тварь мастным кремом, поужывайте мастный балзам на воргы.
- ✓ Облікайте ся вецеверстово, носьте теплы штримфлі, шапку, шал і рукавіці, верхне облечіня бы мало быти одолне проти вітру, доджу і снігу, майте поруці резервне облечіня про припад перемочіня.
- ✓ Перед морозом храньте ай домашні звірята.

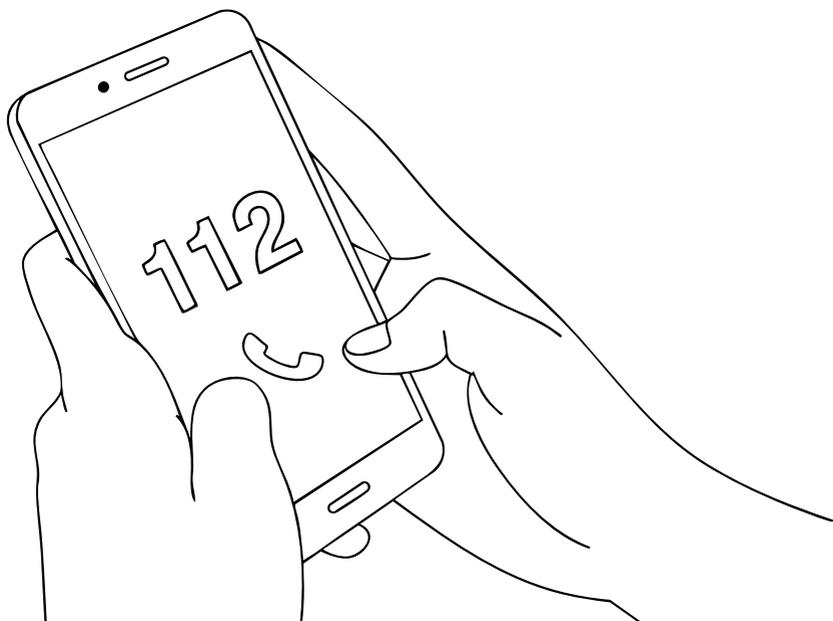
Горечавы

- ✓ Стримуйте ся подля можностей в тіни.
- ✓ Дотримуйте питный режим, дайте предность легкой страві, вгодні ся облікайте.
- ✓ Забезпечте обыстя і працювиско перед вникнутём прямых сонечных лучів через облакы тым, же їх затіните, напр. жалузїяма або ролетама.
- ✓ Холем раз денно ся освіжте холодново спырхов (позор на барз студену воду).
- ✓ Поужывайте кремы на тварь із UV охранов.
- ✓ В жаднім припаді не охабляйте діти ани звірята в запаркованых автах.
- ✓ Забезпечте достаток воды про звірята, уможнийте їм сховати ся перед прямым сонечным світлом.

Блекаут – випадок електрики на довгий час

- ✓ **Зробте сі засобу їдла і напоїв:** каждый бы мав мати засобу напоїв (мінерална вода, овоцны щавы), як ай засобу їдла про вшиткых членів вашой родины а то мінімално на 14 днів. Треба мати мінімално 4 літри воды денно (2 літри на питя а 2 літри на варіня і гігієну). Приготовте сі тырванливы і выживны potravины, котры мож легко ускладнити.
- ✓ **Приготовте сі наградне освітліня:** ЛЕД світла, свічки, запалёвачі, батеркы з наградныма батеріями, человку, петролеёву батерку. Маніпулуйте з нима опатерно.
- ✓ **Приготовте сі наградне заряджіня на варіня:** сухый ліг/деревянку або денатурованый ліг, пріновый варіч, ґріл. Маніпулуйте з нима опатерно.
- ✓ **Забезпечте сі приімач:** радіо на батеркы з наградныма батерками. Не забудьте ани на авторадіо.
Приготовте сі першу поміч – лекарнічку, обвязы, лікы проти горячкы і болести, лікы, котры маеє предписаны і под.
- ✓ **Забезпечте сі фінанчну готовость:** вгодне є мати дома достаток фінанцій, одпоручене є мати холем дуплованый баджет ваших тыжденных денных закупів.
- ✓ **Приготовте сі гігієнічны потребы:** зубну кефку, зубну пасту, мыдло, шампон, туалетный папірь, вложкы або тампоны на менштруацію, порошок на праня, мішкы на одпадкы, порошкы або ґелы на чіщія.

Буря або міцный вітор

- ✓ Кедь не мусите, не выходьте з дому.
- ✓ Не стримуйте ся на вольных плохах.
- ✓ Запрійте і забезпечте облакы і двері.
- ✓ Одложите з двора вольні положены предмети.
- ✓ Не паркуйте під стромами ани при нестабільных будовах.
- ✓ Забезпечте домашні звірята.
- ✓ Не ходьте по горах ани по парках.
- ✓ Не шоферуйте легкы або неналожены накладны авта по отвореных пространствах з небезпеченством вітра.

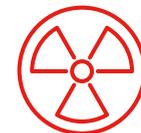
Пожар

- ✓ Пожар оголосьте безодкладно і з безпечного міста на чісло тіснёвой лінкы 150 або 112.
- ✓ Кедь є то можне, пожар загасьте або зробте потребны опартія к тому, абы ся не шырив.
- ✓ Заставте привод пліну і електрикы.
- ✓ Такой опустьте огроженный простор.
- ✓ Інформуйте особы, котры можуть быти огрожены пожаром.
- ✓ Кедь не огрозите себе, поможте тым, котры поміч потребують.
- ✓ Увольнийте приступовы дороги захранным зложкам - мінімалні на 3 метры.
- ✓ На вызву велителя засягу, велителя едноткы пожарной охраны або старосту села поможте матеріално або фізічно, кому треба.

Униканя небезпечных радіоактивных плінів

- ✓ Кедь сьте на отворенім пространстві, такой выглядате найблизшу будову.
- ✓ Штонайскорше ся сховайте в запертій містности.
- ✓ припаді, же сьте могли прийти до контакту з радіоактивныма плінами іщі перетым, як сьте ся сховали:
 - Перед вступом до будовы контаміноване верхне шматя і обув одложите до утісненого обалу і веце їх не поужывайте,

- Докладно сі умытьте руки, тварь, волося, выполокайте очі, рот, вычистийте сі ніс ай вуха,
- Оспырхуйте ся і перевболочте сі спідне облечіня.
- ✓ Стримуйте ся в середніх містностях дому на приземлю або в сутерені.
- ✓ Запрійте і утіснийте облакы і двері.
- ✓ Выпнийте вентиляцію і утіснийте вшиткы отворы.
- ✓ Слідуйте інформації на офіціалных комунікачных каналах.
- ✓ Приготовте ся на імпровізовану охрану (пліновы маски...).
- ✓ Приготовте сі евакуачну батожыну.
- ✓ Забезпечте свої potravины і засобы воды перед можнов контамінаціёв в запертых вздухотісных надобах.
- ✓ Не конзумуйте нехранены potravины, овоцину і зеленину.
- ✓ Накормийте і напойте домашні звірята. Запрійте їх до транспортых боксів.
- ✓ Чекайте на далшы інштрукції.
- ✓ Евакуацію або опуціня будовы зробте аж на основі інштрукції захранарів або по офіціалнім выголошіню.

Униканя небезпечных біологічных плінів

- ✓ Безодкладно опустыте огроженный простор.
- ✓ Решпектуйте інштрукції выданы оправненыма особами.
- ✓ Вытворыте ізілованы простор, забраныте вентиляції воздуха, простор регуларно дезінфікуйте.
- ✓ Слідуйте інформації на офіціалных комунікачных каналах.
- ✓ Дослідно дотримуйте карантены, гігієнічны, протипандемічны і протиєпідемічны опатрїня.
- ✓ Не пийте воду з незнамых здроїв і вырворыте сі засобы, воду переварюйте або хемічно вычистийте.
- ✓ Потравины і воду складуйте у затісненых выдезінфікованых надобах.
- ✓ Дотримуйте особну гігієну і не дотуляйте ся підозривых предметів
- ✓ При признаках хвороты такой контактуйте здравотницьку поміч.

Униканя небезпечных хемікалій

- ✓ Безодкладно опустыте огроженный простор.
- ✓ Сховайте ся в запертій містности.
- ✓ Вытворыте ізілованы запертый простор.
- ✓ Выпнийте вентиляцію і кліматізацію.
- ✓ Загасыте отворены огонь.
- ✓ Выпнийте пліновы печи, варічі...
- ✓ Слідуйте інформації на офіціалных комунікачных каналах.
- ✓ Храныте сі очі і органы на дыханя.
- ✓ Приправте сі евакуачну батожыну.
- ✓ Телефонуйте лем в досправды невыгнутім припаді.
- ✓ Кедь не огрозите себе, поможте тым, котры то потребуьт.
- ✓ Накормийте і напойте домашні звірята, дайте їм воду і запрійте їх до транспортных боксів.
- ✓ Будьте у покою і розважны, чекайте на далшы інштрукції.
- ✓ Николи ся не ховайте до пивниць або теренных нерівностей.

Доправный карамбол споєный з униканём небезпечных течучіх хемікалій або плінів

- ✓ Одставте авто так, абы сыте не блоковали цілу поземну комунікацію.
- ✓ Храныте свої органы на дыханя імпровізованов охранов.
- ✓ Выпнийте мотор авта і скоро опустыте заморены простор, не приближуйте ся к гаварованому авту, з котрого уникать небезпечна текутина або плін.
- ✓ Кедь не огрозите себе, дайте поміч тым, котры ей потребуьт.
- ✓ Ознамте гаварію на чіслі тіснёвой лінкы 112.
- ✓ Не дотуляйте ся небезпечных хемікалій ани контамінованых предметів.
- ✓ Вычекайте на далшы інштрукції і решпектуйте їх.

Терористічний атак з поужитём выбушнин

- ✓ В припадї, же ся атак реалізує в будовї, де ся находите, без протягів і безпечно опустыте огроженный простор.
- ✓ Контактуйте чїсло **158** або **112**, інакше збыточнї не телефонуйте.
- ✓ Кедь не огрозите себе, дайте помїч тым, котры ей потребуьуть.
- ✓ Не поужывайте отвореный огонь і не запинайте електричны варічі.
- ✓ Храныте сі органы на дыхання.
- ✓ Кедь є то може, одставте главны приводы плїну і електрикы.

Неоправнене ужываня стрїлива

- ✓ Кедь мате можность вывжыти унікову дорогу, утечте.
- ✓ Возымійте сі лем телефон і перепнїйте го до тихого режїму.
- ✓ Варуйте остатнїх перед вступом до небезпечной зоны.
- ✓ Кедь не огрозите себе, дайте помїч тым, котры ей потребуьуть.
- ✓ Кедь не можете втечі, сховайте ся до безпечы, замкнїте дверї а ключ охабте в замці дверей.
- ✓ Не стримуйте ся близко облаків, сховайте ся за певны великы предметы.
- ✓ В припадї безпосереднёго огрожїня боуйте. Як збору поужыте предметы у своій околїці: палїцю, ключї, канвіцю, ножик, пристрой на гашїня і под.
- ✓ Кедь сыте мімо будовы, такой опустыте огрожене місто.

Дїстали сыте підозривый балик?

- ✓ Не отворяйте го і не трясьте ним.
- ✓ Уложте го до і'елїтового мішка або іншого вгодного обалу а потїм опустыте і забезпечте містность.
- ✓ Умыйте сі руки водов і мыдлом.
- ✓ Удалость голосьте на чїсло лїнкы 158 або 112.
- ✓ Рядыте ся інштрукціями захранных орг'анів.
- ✓ Прислушний захранный орг'ан од вас возьме балик і одвезе го на овїрїня обягу.
- ✓ Будьте у покою і розважны.

Кедь сыте свїдком терористічного атакы:

- ✓ Такой опустыте огроженный простор.
- ✓ Сховайте ся во вгоднїй будовї і будьте у покою.
- ✓ Контактуйте чїсло 158 або 112, інакше збыточнї не телефонуйте.
- ✓ Решпектуйте інштрукції выданы оправненыма особами.
- ✓ Кедь не огрозите себе, дайте помїч тым, котры ей потребуьуть.
- ✓ Слїдуйте інформациї на офіціалных комунїкачных каналах.
- ✓ Не здїляйте образовы зазнамы на соціалных сітях, можуть быти зневжыты.

Важны одказы

Актуалности, дотыкаючі ся охраны жывота і здравя почас міморядных удалостей найдете на: **www.minv.sk**

Слїдуйте інформациї ай на соціалных сітях резорту:

Facebook: Цївілна охрана & 112

Instagram: civilnaochrana

Актуалїты дотыкаючі ся метеорологїчных і гїдрологїчных выстраг найдете на: **www.shmu.sk**

БЕЗПЕЧНА І МІЦНА СЛОВАКІЯ

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

